

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR KRESBY A GRAFIKY

DRAWING AND PRINTMAKING STUDIO

SESKUPENÍ OBJEKTŮ

THE ARRANGEMENT OF THE OBJECTS

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR/KA PRÁCE

AUTHOR

Mgr. Radka Částková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

MgA. Katarína Magid Hládeková Ph.D.

BRNO 2025

OBSAH DOKUMENTACE:

<u>TEXTOVÁ ČÁST</u>	<u>S. 5–20</u>
● ABSTRAKT	S. 5
● CÍLE	S. 6
● VÝVOJ CELKOVÉ TVORBY	
◎ FUSION A LANDFORMING: KRAJINA JAKO PROCES TRANSFORMACE	S. 7–10
◎ OVERLOAD / PŘETÍŽENÍ: VÝCHOZÍ KONCEPT A KONTINUÁLNÍ PŘÍSTUP	S. 11–12
◎ MATERIÁLOVÉ EXPERIMENTY: DIALOG SKLA A KOVU	S. 13
● KONTEXTUALIZACE	S. 14–17
● PROCES DIPLOMOVÉ PRÁCE A INSTALACE: CHTĚNÁ ESTETIKA – POTLAČENÁ FUNKČNOST	S. 18
● ZÁVĚR	S. 19
<u>OBRAZOVÁ ČÁST</u>	<u>S. 20–37</u>
● DOKUMENTACE VIZUÁLNÍCH ASPEKTŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
◎ KOV A KONSTRUKCE	S. 20–24
◎ UCELENÉ PRINCIPY	S. 25–28
◎ SKLO A FORMY	S. 29–37

*Příprava finální instalace diplomové práce s názvem **Seskupení objektů**.*

TEXTOVÁ ČÁST

● ABSTRAKT

Diplomová práce s názvem **Seskupení objektů** se zabývá průnikem mezi funkčním, estetickým a uměleckým přístupem. Hledá možnosti skla v kombinaci s kovovými materiály a klade důraz na konceptuální stránku tvořivého procesu. Hlavním tématem je zátěž – analyzovaná jako fyzická vlastnost, ale také jako metafora reprezentující tlak, otisk, či deformaci. Proces zatížení se promítá do vrstvení materiálů, prohlubní, rýh a děr, čímž vzniká symbolika odkazující na model krajinného reliéfu nebo životní procesy objektů. Klíčovou roli zde hrají v autorčině tvorbě dlouho diskutovaná témata vrstev a segmentů vycházející z kresebného zjednodušení jednotlivých principů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Vrstvení, jednoduchost, estetika, zátěž, model, struktura, segmenty, transformace, časovost, sevření, otisk, objekt, instalace, materialita, funkce, sklo, hliník, měď, kresba, tvarosloví, křehkost, seskládání, krajina, reliéf, design, principy, technologie, organičnost

● ABSTRACT

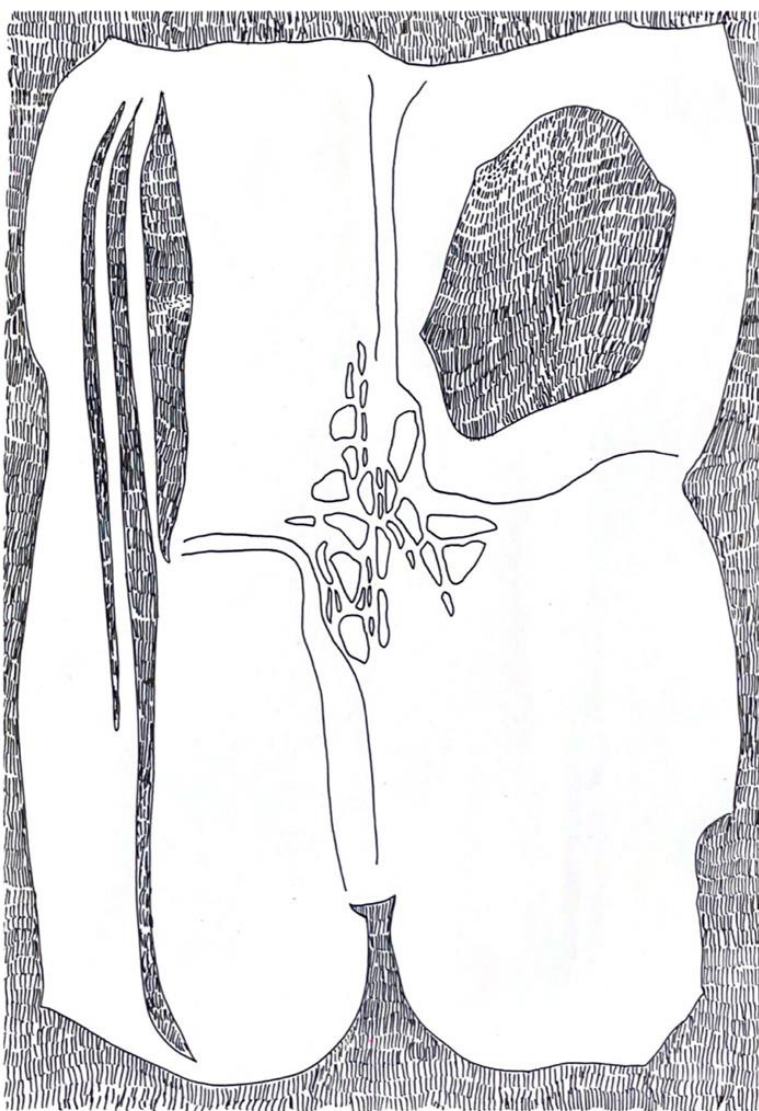
The thesis titled **The Arrangement of the Objects** explores the intersection between functional, aesthetic, and artistic approaches. It examines the possibilities of glass in combination with metal materials, emphasizing the conceptual aspect of the creative process. The central theme is load/burden—analyzed both as a physical property and as a metaphor representing pressure, imprint, or deformation. The process of burdening is reflected in the layering of materials, indentations, grooves, and perforations, creating a symbolism that references landscape relief models or the life processes of objects. A key role is played by themes of layering and segments, which have long been discussed in the author's work and are derived from a drawing-based simplification of individual principles.

KEYWORDS

Layering, simplicity, aesthetics, burden/load, model, structure, segments, transformation, temporality, compression, imprint, object, installation, materiality, function, glass, aluminum, copper, drawing, morphology, fragility, composition, landscape, relief, design, principles, technology, organicity

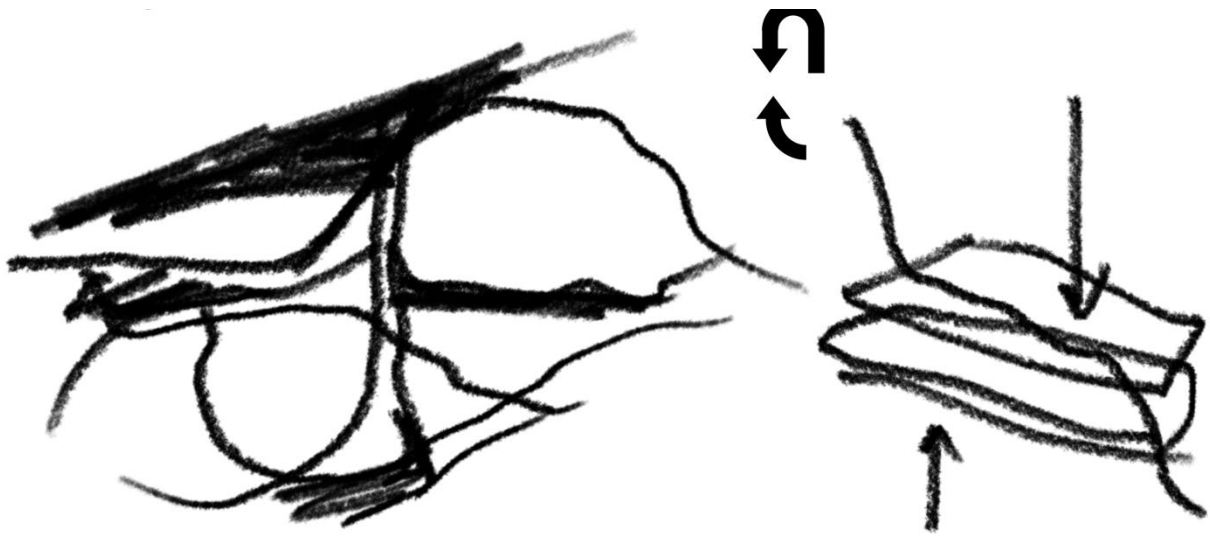
● CÍLE

Cílem diplomové práce je průzkum vztahu mezi sklem a kovem jako dvěma výrazně kontrastními materiály, jejichž interakce vyvolává napětí mezi křehkostí a stabilitou, transparentností a hmotou. Práce se zaměřuje na hledání rovnováhy mezi konstrukční přesností a organickou deformací, kde zásadní roli hrají procesy zatížení, otisku a vrstvení. Vztah mezi materiály je zkoumán prostřednictvím střetu jejich fyzikálních (mechanických) a chemických vlastností – samotné odhalování těchto vztahů pak reprezentuje autorská témata práce. Technologické prostředky – jako je laserové řezání plechů, závitování či výroba forem – nejsou pouze nástrojem, ale aktivním tvůrčím jazykem, který formuje výtvarné tvarosloví a přispívá k estetickému výsledku. Má za úkol těžit z estetiky a designových principů, které aplikuje v procesu výroby objektů a konstrukce následného seskupení.

Kresba výchozího tvarosloví pro hliníkovou konstrukci, kresba fixem, A4, 2022.

© VÝVOJ CELKOVÉ TVORBY

Impuls a první skici k diplomové práci, digitální kresba, A5, 2022.

© FUSION A LANDFORMING: KRAJINA JAKO PROCES TRANSFORMACE

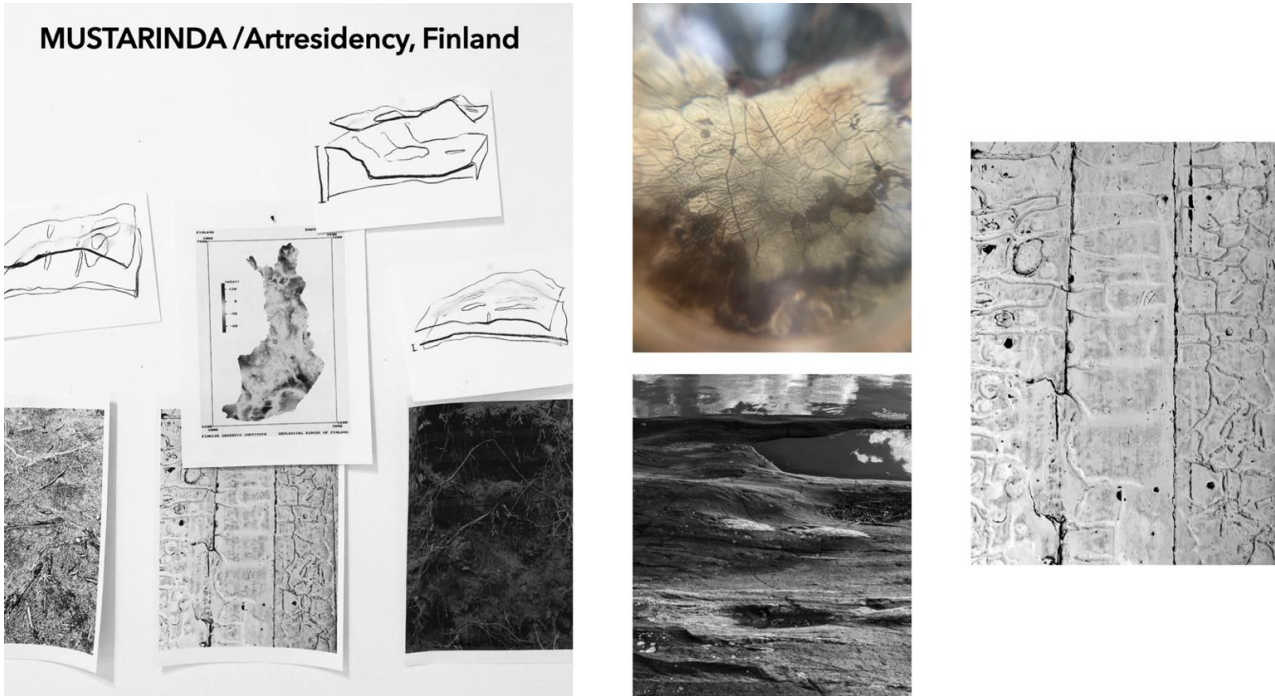
Výchozím bodem diplomové práce je kresebné ztvárnění krajinného reliéfu (*kresba Fusion a Landforming*), a impuls získaný během umělecké rezidence MUSTARINDA ve Finsku. Diplomová práce taktéž čerpá z instalace *...under the wheel of deformation* (2022), kde se opět prohlubuje onen moment zatížení krajiny. Centrálním motivem se stává analýza krajinného reliéfu plná prohlubní, děr a mokřadů – prvků, které odkazují na procesy vrstvení, erozi a dynamiku přírodních procesů. Perspektiva nahlédu umožňuje vnímat krajinu jako strukturu složenou z vrstev, jejichž vzájemná interakce odráží proměny v čase, vztahy mezi zátěží a křehkostí, stabilitou a nestálostí.

Redukcí kresebných principů na jednoduché tahy vznikly vrstevnice a negativní prostory děr, které zachycují dlouhodobé procesy proměny krajiny. Přistupuji k nim systematicky, rozkládám jednotlivé vrstvy, zkoumám jejich křehkost na okrajích a mnohvrstevnatost vrcholů. Zátěž vnímám nejen z materiálového hlediska – jako sílu působící na fyzickou strukturu, ale i symbolicky. Díra se stává zhmotněním dokonané zátěže, jejíž přítomnost již není pouze latentní, ale definitivní.

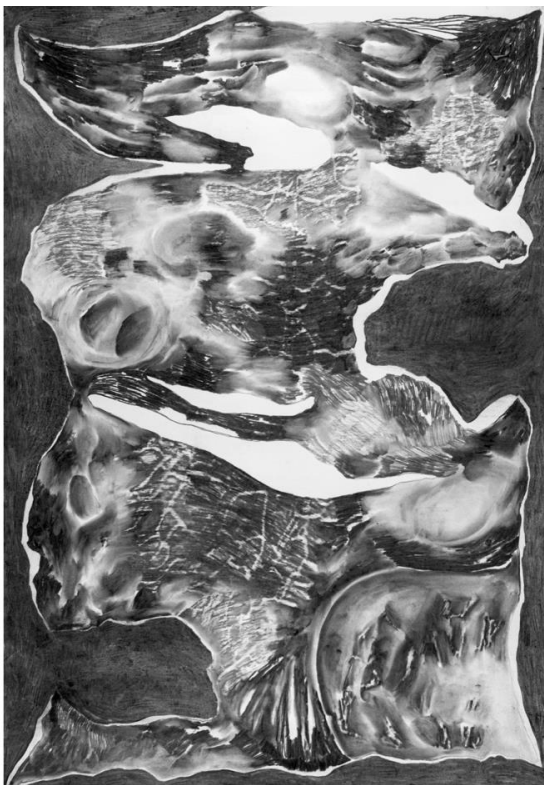
Kov a jeho pocitově těžké vzezření je v mé diplomové práci klíčovým prvkem, který kontrastuje s materiálem skla a zatěžuje jeho lehkost. Sklo je tradičně vnímáno jako

křehké, ale současně disponuje schopností zaznamenávat napětí a otisky tlaku. Zároveň je výroba skla v diskurzu ekologické zátěže často kritizována pro svou energetickou náročnost, která svou tíhou metaforicky zatěžuje tento materiál. Pracuji s ním jako s médiem, které v sobě uchovává stopy procesu – otisky formy, zátěže i materiálové reakce.

MUSTARINDA /Artresidency, Finland

Fotografický a kresebný výzkum v rámci umělecké rezidence MUSTARINDA v regionu Kainuu, Finsko. Sběr dat a tvarosloví, které obsahují vrstevnatost, zatížení a různorodé struktury.

Fusion and Landforming, 2022, kresba uhlem, A0.

...under the wheel of deformation, 2022, sprej a kresba uhlem, papír, A0.

Instalace ...under the wheel of deformation, 2022, kresba uhlem na papíře, skleněné objekty, kov a písek.

Layer 1 and Layer 2, 2022, kombinace spreje a kresby uhlem, A0.

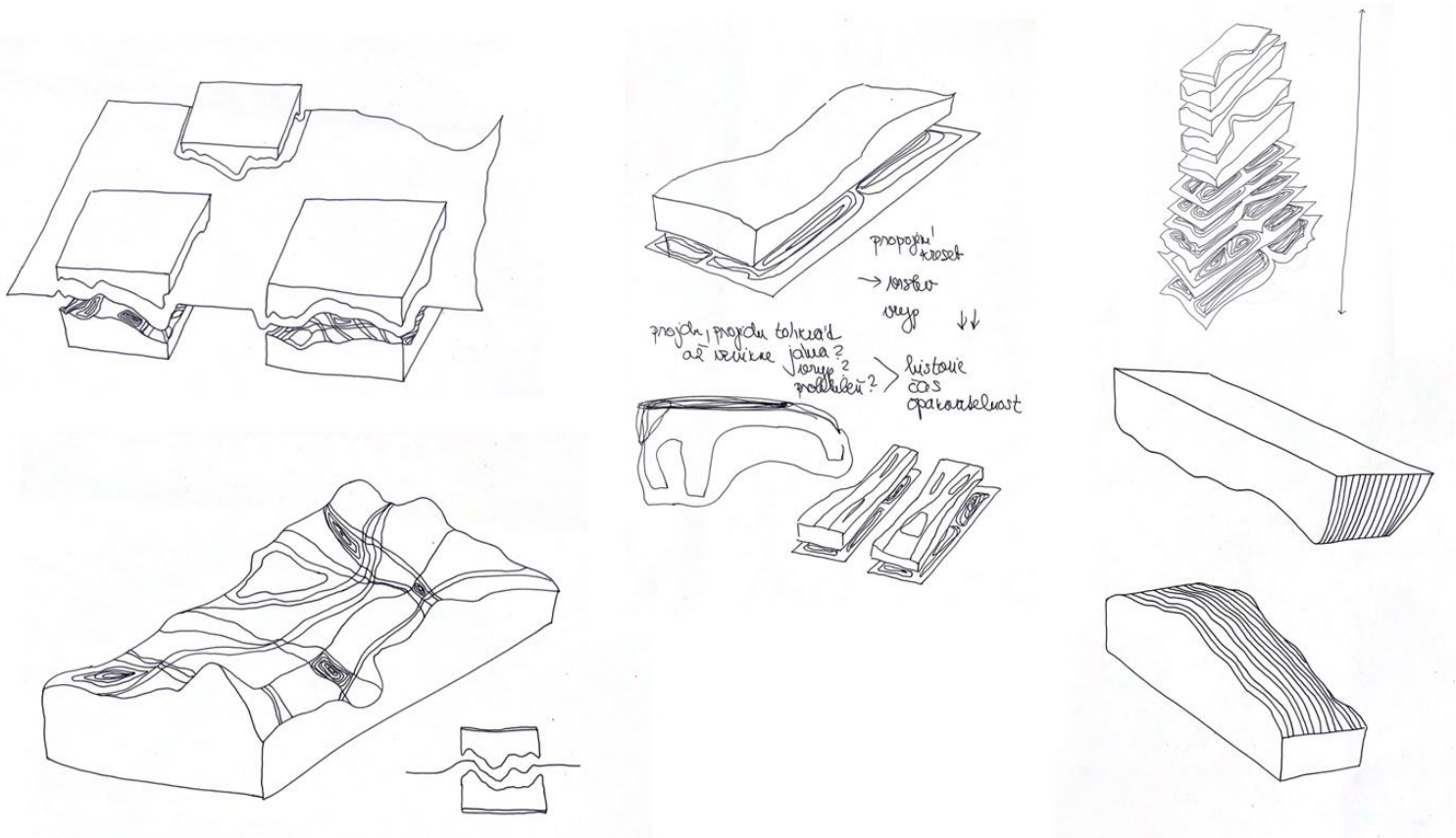

Jednoduchý kresebný princip, ze kterého vycházím při dalších krocích diplomové práce. Názorně ukázaný i na skleněném objektu.

© OVERLOAD / PŘETÍŽENÍ: VÝCHOZÍ KONCEPT A KONTINUÁLNÍ PŘÍSTUP

Diplomová práce volně navazuje na předchozí projekt Overload / Přetížení, realizovaný v Ateliéru skla na UMPRUM. V tomto projektu jsem tematizovala hmotnost a fyzickou tíhu skla, které bylo tradičně spojováno s křehkostí, ale v podobě tavených plastik o hmotnosti 8 kg získalo novou roli – jako masivní objekt s těžištěm, který svou přítomností „kotví“ prostor.

Overload / Přetížení vychází z fenoménu zátěže a její transformace, vedoucí až k deformaci. Tvarové zásahy, otisky a vznik prohlubní či rýh nejsou pouze vizuálním záznamem, ale reflektují spojení lidského faktoru s krajinou jako aktivním aktérem.- V širším kontextu krajiny není možné v rámci jednoho lidského života komplexně zachytit její proměnu. Pod historickými nánosy nic není stabilní – vše podléhá proměně, erozním procesům, sedimentaci a následné deformaci. Tato práce tematizuje nestálost a proměnlivost forem, jejich životnost a zánik, což se promítá nejen do materiálové skladby objektů, ale i do jejich formálního řešení.

Skici týkající se projektu Overload / Přetížení, 2023.

Detail instalace Overload / Přetížení – a small, heavy object for keeping loose papers in place., 2023, tavená skleněná plastika, kov a kresba uhlím na papír.

Instalace Overload / Přetížení – a small, heavy object for keeping loose papers in place., 2023, tavená skleněná plastika, kov a kresba uhlím na papír.

© MATERIÁLOVÉ EXPERIMENTY: DIALOG SKLA A KOVU

V instalaci diplomové práce se soustředím na napětí mezi protikladnými materiály – sklem a kovem, které se vzájemně ovlivňují a přetvářejí. Zatímco sklo nese křehkost, paměť a transparentnost, kov představuje hmotnost, stabilitu a procesy oxidace. Přenesením tvarosloví vrstevnic a prohlubní do materiálu skla v kombinaci s kovovými prvky vzniká dialog těchto dvou materiálů, který není pouze vizuální, ale také chemický a fyzikální. Inspiračním a důležitým experimentem byl workshop pod taktovkou Ateliéru skla, UMPRUM s panem profesorem Shunji Omurou, skrze který mi bylo umožněno vyzkoušet hranice skla při použití různorodých materiálů, konkrétně zakomponování mědi se stalo odrazovým můstkem diplomové práce.

Zásadní pro mě byl výzkum materiálových vlastností kovů – mědi, oceli, hliníku a jejich vlivu na proces tvorby skleněných objektů. Tato experimentální práce se neopírá pouze o estetiku, ale také o principy transformace, otisku a reakce materiálů v extrémních podmínkách. Napětí mezi těžkými kovovými elementy a sklem vytváří situace, kde sklo není pouze pasivním objektem, ale aktivním účastníkem procesu deformace a přetváření.

Materiálový experiment ve skle v rámci workshopu s profesorem Shunji Omurou pod taktovkou UMPRUM a ve spolupráci s Karolínou Kučerovou a Ivem Jedličkou, 2024.

● KONTEXTUALIZACE

„Stavím na víře v dialog mezi uměním a designem, mezi autory a diváky, a především mezi objekty a lidmi.“¹

V obložení objektů. Chytám do ruky vytvořenou keramickou vázu. Dávám ji automaticky nálepku vázy, i když by se o její funkčnosti mohlo polemizovat. Je otočená vzhůru nohama. Nemá dno. Vizualně ji na první pohled řadím do jedné ze sekcí. Hraji si s tvaroslovím. Položím ji na bok. Všímám si v ten moment struktury více než funkčnosti. Dotýkám se jí a zaměřuji se více na vyznění a hloubku věci. Je to interakce? Říká mi něco konkrétního, nebo jen její abstrahující poloha vzbuzuje touhu ptát se po ukryté myšlence autora? Co je ukryto na dně bez dna? Co samotný objekt očekává, že s ním uživatel udělá? Kdo je uživatel? Ke komu je tento objekt směřován? Potřebuje spotřebitele? Konzumenta? Dráždí chuťové pohárky esteticky laděného člověka? Došlo při změně orientace tohoto objektu k setření hranic užitého a volného umění? Je veškeré umění překladem, metaforou něčeho?

Tento paradoxní objekt, který je otevřen tomu být vnímán funkčně a zároveň esteticky, odhaluje hlubší splynutí mezi designem a uměním. Mění se nejen způsob, jakým interagujeme s objekty, ale také způsob, jakým chápeme jejich účel a smysl v kontextu kulturního a sociálního rámce. Jak ukazuje Bruce Sterling, design není pouze o vytvoření funkčního předmětu, ale o navázání dialogu mezi věcmi a lidmi, který odráží společenské hodnoty a osobní zkušenosti.² Podobný zájem o to, jak můžeme vstupovat do vztahu s objekty, nacházíme také v textech Grahama Harmana:

„Bud' objekty „podkopáváme“ jako příliš povrchní, a proto hledáme hlubší rovinu existence, nebo naopak shora objekty přetěžujeme a místo nich mluvíme pouze o sociálně konstruovaných významech, které v základu postrádají základní principy objektu v jeho jednoduchosti a funkčnosti.“³

Opodál vidím lampu. Spokojeně stojí na stole a vyzáruje z ní klid naplňované zamýšlené funkce. Konstruktivně je řešená prakticky, tak aby mohla být polohovatelná, mohla být přitáhnuta k problému. Materiál je lehký, snadná manipulace je nedílnou součástí designu. Blik, cvak. Stejná lampa leží v galerii na zemi. Místo žárovky ukrývá papírový svítek manifestující aktuální situaci zdražování energie a možnou eskalaci válečných konfliktů a vzestup politických radikálů. Čtu to dobře? Rozsvítilo se mi v hlavě, když jsem tenhle objekt uviděla v galerii? Vedla mě k myšlenkám o politice a válce ležící lampa, nebo jsem do její schoulené polohy jen promítla vlastní rozpoložení? Není to jinak, není to snad jen ukázka zhasnutého rodinného plamenu, který dřív jasně zářil a ukazoval spokojené rodinné zázemí? Vzpomněla jsem si, že se už dva roky nebavím se svojí sestrou. Ublížila mi. Zpřítomňuji si ve vztahu k objektu na zemi vlastní vztahy. Probouzím skrze neživé živé interakce a mezilidské vazby? Nahýbám se v galerii nad přítomný objekt. Chci si na něj sáhnout. Pán

¹ JÁNOSČÍK, Václav (ed.). *OBJEKT*, s. 9. Kvalitář, 2015.

² STERLING, Bruce. *Vytváření věcí*. Praha: UMPRUM, 2019. ISBN 978-80-8798-986-9.

³ HARMAN, Graham. *Podkopání a přetížení*, in: JÁNOSČÍK, Václav (ed.). *OBJEKT*, s. 61. Kvalitář, 2015.

vedle mě utrousí, že má doma stejnou lampu. Nahlíží na to praktickým pohledem, že by si ji už znovu nekoupil, a že nechápe, proč tady leží na zemi, že by si do interiéru vybral něco výraznějšího, co by mu ladilo s novým křeslem. Žena mu přizvukuje, že to nechápe, že tohle je součást životů, že to není umění, že už se ztrácí. Zamýšlím se nad funkčností všudypřítomných věcí, které automaticky bereme jako samozřejmost, jelikož fungují. Nejsou nám trnem v oku, protože jsou naší součástí a vyvíjí se ruku v ruce s našimi potřebami. Nitka kauzality linoucí se od nabízeného k bytostně chtěnému je tak tenká, že ji ve světle displejů a úsporných LED lamp nevidíme. Když někdo nabízí, ráda беру. Standardy potřeb vystřelily do výšin. Svět, ve kterém žití znamená obklopování se věcmi, praská ve švech. Potřebuji/potřebujeme to?

Sociální a kulturní vlivy podtrhují dynamiku mezi uměním, designem a každodenním životem. Umělecké objekty mohou být vnímány nejen skrze jejich formální vlastnosti, ale také prostřednictvím osobních a společenských interpretací, které prohlubují jejich význam a roli kontextu. Z tohoto pohledu je umění i design nositelem hlubšího sociálního sdělení a může působit jako nástroj pro komunikaci, reflexi a změnu ve společnosti.

S rostoucím vlivem interdisciplinárního přístupu se hranice mezi designem a uměním stále více stírají. Designéři a umělci dnes častěji pracují na společných výzkumných projektech, které propojují estetické, funkční a teoretické aspekty. V praxi to může znamenat, že umělci experimentují s designovými metodami nebo designéři zkoumají umělecké principy ve své tvorbě. Tento přístup vede k novým inovacím a podněcuje kreativitu, která čerpá z různých oblastí a hledá nové způsoby, jak porozumět světu kolem nás.

Zatímco v designu byl výzkum dlouhodobě systematicky integrován do procesů, především v materiálové a technologické rovině, umění prošlo v posledních desetiletích konceptualizací, dematerializací a de-skillingem. Toto historické rozdílné ukotvení se nyní stírá ve snaze obou oblastí reagovat na komplexní globální otázky a hledat nové formy interdisciplinárního přístupu. Tento text se také zaměřuje na příklady rozvíjející konceptuální přístupy skrze zaměření na materiál, se kterým autorky/ři pracují – a jak se právě skrze materiál propojují otázky autonomie a odpovědnosti vůči světu.

Výzkum v designu a volném umění tedy není jen technickým nebo teoretickým procesem, ale dynamickým a kreativním přístupem, který se neustále vyvíjí a reaguje na měnící se podmínky společnosti, technologií a kulturního kontextu.

Tobias Putrih spojuje ve své umělecké praxi kritické zkoumání vztahu mezi fyzickými, vystavenými prostředím a digitálními nástroji či simulacemi, které se podílejí na jejich tvorbě. Zaměřuje se na utopické a vizionářské koncepty architektury a designu, zkoumá, jak ovlivňují veřejné prostory jako kina, knihovny, galerie nebo univerzitní zázemí, a přehodnocuje jejich transformaci v důsledku průmyslové optimalizace. K těmto prostorům přistupuje prostřednictvím ruční výroby modelů a experimentálních technik, čímž často zpochybňuje původní funkce a účely těchto míst. Putrih spolupracuje s architekty, designéry, filmaři, vědci a programátory a jeho díla představují nejen návrhy, ale i čistě konceptuální modely. Vytváří dočasná prostředí a objekty z pomíjivých materiálů. Jeho práce, která zahrnuje makety, plány

nebo studie, nikdy neměla ambici stát se reálně postavenými objekty, ale spíše prostředky, jak vyvolat otázky a zpochybnění hodnoty uměleckého předmětu.

Putrihova spolupráce s odborníky ukazuje, jak umělecký výzkum může být propojen s praktickými designovými procesy a jak mohou tyto disciplíny společně vytvářet prostředí pro nové přístupy k tvorbě, které nejsou omezeny tradičními hranicemi mezi obory. Příkladem je jeho projekt, kde modulární konstrukce, kombinující estetiku a funkci, umožnila divákům aktivně se podílet na tvorbě prostoru, což vedlo k novým pohledům na to, co design a umění mohou společně dosáhnout.⁴

Materialita je v umělecké/designérské praxi klíčová, protože materiály, které autorky/ři vybírají a používají, nejenže formují fyzickou podobu jejich děl, ale také odráží jejich filozofické, estetické a kulturní záměry. Vztah mezi materiálem a formou je často ovlivněn výběrem materiálu, který má specifické vlastnosti, symboliku, nebo účel v konkrétním kontextu. Samotná podstata materiálu, tedy jeho textura, struktura, barva, hmotnost, zvukové a vizuální vlastnosti umožňují nové způsoby vyjádření, které nejsou ovlivněny konvencemi nebo předem danými pojmy. Místo, aby byly materiálu přisuzovány předem definované kulturní nebo historické hodnoty, může být vnímán v čisté, nezátížené podobě, což otevírá nové možnosti pro jeho použití. Mnozí tvůrci volí materiály nejen na základě jejich praktických nebo estetických kvalit, ale také na základě jejich historického, kulturního nebo symbolického významu. V současnosti je čím dál běžnější, že dochází k experimentování s různými materiály a technikami, čímž se autor zbavuje tradičních hodnotových hranic a snaží se o inovaci ve formě i funkci. V některých projektech je materiál považován za něco, co podléhá změnám v čase a prostoru. Tato dynamika odkazuje na časové a prostorové procesy, které se mění v závislosti na okolních podmínkách. Je důležitý i samotný proces práce s materiály. Rozhodující pro volbu materiálu je příběh, význam a interakce vytvořená mezi objektem a divákem. Materiál v tomto smyslu není pouze pasivním prvkem, ale aktivně formuje zážitek a kontext díla.

Tato perspektiva se zaměřuje na podstatu a interakci mezi materiálem a prostorem, divákem nebo uživatelem, nikoli na to, kdo daný objekt vytváří nebo jaký má konkrétní účel. Když se odpoutáme od zažitého rozdělení mezi uměním a designem, otevírá se nám možnost vidět všechny formy tvorby jako něco, co vychází ze společného základu – z práce s materiálem. To umožňuje přemýšlet o objektech a instalacích nejen z hlediska funkčnosti, ale i z hlediska jejich estetických, emocionálních a filozofických kvalit. Ať už jde o sochu, nábytek, architekturu nebo jiný druh tvorby, klíčové je vyvolávání určité reakce dotýkající se našich smyslů interagující s okolním světem.

Vývoj materiality ukazuje, jak se měnily společenské hodnoty a technologické možnosti. Modernismus přinesl myšlenku, že forma následuje funkci, což vedlo k minimalismu a praktickému využití materiálů. Dnes se vracíme k otázkám udržitelnosti a hledáme způsoby, jak spojit tradiční techniky s moderními technologiemi. Historické proměny materiality odráží nejen technologický pokrok, ale také společenské hodnoty a normy. Například v období Bauhausu byla materialita chápána jako nástroj pro demokratizaci designu, zatímco v postmoderní éře začaly materiály sloužit jako nositelé konceptuálních významů.

⁴ PUTRIH, Tobias. 99-07. 2008.

Současná mezioborová praxe ukazuje, že umělecké a designérské strategie se propojují prostřednictvím společného důrazu na materiálový výzkum, technologické postupy a schopnost reagovat na kulturní a společenské otázky. Umělci jako Tobias Putrih, Belen Uriel nebo Tadeáš Podracký se ve své práci zabývají strukturou, dočasností, zánikem formy a interakcí s uživatelem – přístupy, které jsou relevantní i pro tuto práci. Všechny tyto příklady potvrzují, že současná tvorba již nepřistupuje k objektům jako k hotovým produktům, ale jako k proměnlivým konfiguracím vztahů, materiálů a významů.

Objekty **Belen Uriel** jsou záhadné svými konstrukcemi a vytvořené z organických materiálů. Umělkyně vytváří neskladné fragmentované repliky každodenních předmětů — jako jsou košíky, malé nafukovací matrace nebo batohy, které nesou různé stopy lidské interakce. Uriel se zaměřuje na transformaci každodenních, funkčních předmětů do uměleckých děl, která zpochybňují jejich původní účel a ukazují, jak mohou být součástí širšího kulturního a konceptuálního rámce.⁵

Tadeáš Podracký ve svých objektech experimentuje a zaměřuje se na hledání autenticity v našem každodenním životě. Prostřednictvím materiálového výzkumu, kritického zkoumání řemeslného dědictví a silné praktické tvorby vyvíjí nový přístup k designu, který klade důraz na výzkum výrazu, destrukce a posílení individuality.⁶

Hranice mezi uměním a designem se stále více stírají. Skrze výzkum, experimenty s materiály a autoetnografický přístup mohou tvůrci překonávat tradiční hranice a přispívat k hlubšímu pochopení vztahů mezi objekty, prostory a lidmi. Tato transformace je podporována konceptuálním myšlením, které čerpá z průmyslového vývoje a přechází do oblasti individuální tvorby. Umělci a designéři dnes přistupují k materiálům nejen z hlediska jejich funkčnosti, ale i jejich kulturního a historického významu, což umožňuje nová, neotřelá vyjádření a experimentování.

Ve světle proměňující se současné společnosti nacházíme jak v umění, tak v designu potřebu nějaké kritičnosti, skrze kterou se k sobě obě tyto oblasti přibližují. Design a volné umění sdílejí společné hodnoty, mezi něž patří nejen estetické a funkční hledisko, ale i etické, ekologické a filosofické úvahy. Zároveň vystávají na povrch jiné věci, které jsou následkem propojenosti. Výzkum a důraz na materiál začíná hrát opět silnější roli v umění a v designu naopak vidíme přijetí možnosti pracovat konceptuálně, spekulativně a na hraně. Tento proces není pouze otázkou technik, ale i širšího chápání role umělce a designéra v dnešním světě, kde materiál hraje klíčovou roli ve vyjadřování a transformaci myšlenek.

⁵ *Belén Uriel*. Online. Galeria Madragoa. Dostupné z: <https://www.galeriamadragoa.pt/artists/59ce7b919006f700014b7ae1>. [cit. 2025-01-26].

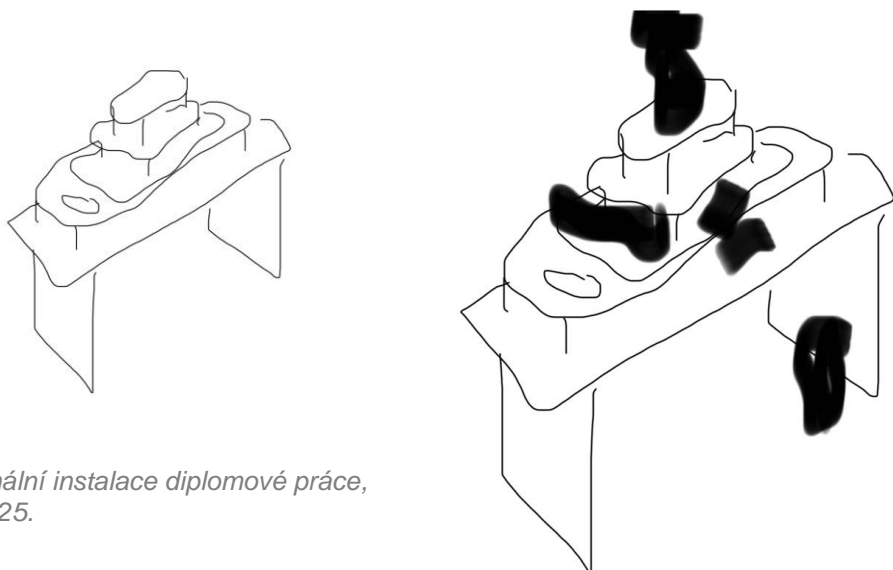
⁶ *Tadeas Podracky*. Online. Dostupné z: <https://tadeaspodracky.com/>. [cit. 2025-01-26].

◎ PROCES DIPLOMOVÉ PRÁCE A INSTALACE: CHTĚNÁ ESTETIKA – POTLAČENÁ FUNKČNOST

Celková instalace čerpá z estetiky jednoduchosti a uhlazeného charakteru. Zaměřuje se na designové principy, které se propisují do výsledné formy seskupení objektů, a staví na úzkém propojení konstrukční logiky s vizuální čistotou. Důležitým prvkem celé instalace je kovová konstrukce složená z vrstev hliníkových plátů. Tvarosloví těchto vrstev vychází z autorských skic, které jsou následně vyřezány laserem, čímž dochází ke kombinaci organičnosti s generativním charakterem technologie. Pláty jsou spojeny bez použití klasických závitových tyčí – závity jsou přímo vyvrtány do materiálu, což posiluje technologickou integritu celku.

Skleněné objekty vznikaly jako reakce na aplikované principy a tvarosloví, zároveň jsou materiálovým záznamem časových procesů. Formy pro foukání skla vznikly obdobným způsobem – ocelová forma byla vyřezána laserem a následně svařena. Nejedná se o rotační formu, ale o strukturu vycházející z vrstev, kde každý kus skla kopíruje stejný základ, avšak výsledný tvar se díky procesu foukání liší a podléhá organické jinakosti. Prostřednictvím hliníkové formy, složené z prořezaných vrstev, byly stanoveny hranice a usměrnění tvaru skla. Jelikož však hliník není teplotně rezistentní, došlo při foukání skla k jeho deformaci, a tím i k nevyzpytatelnosti výsledného objektu. Měděná forma oproti hliníkové formě pozměnila svůj tvar minimálně a při procesu za vysokých teplot tání skla se ukázala chemická reakce, což se promítlo do výrazného zbarvení mědi do tmavých tónů.

Uspořádání a vzájemný vztah v prostoru zdůrazňuje napětí mezi stabilitou a proměnlivostí. Objekty podlehly tak nejen fyzické deformaci, ale i významové transformaci v dialogu mezi sklem a kovem. Výstavní kompozice tak vytváří prostředí, v němž se jednotlivé segmenty propojují do krajinného schématu – pomyslné mapy, jež je výsledkem nejen estetického hledání, ale i důsledného materiálového a technologického výzkumu. Práce využívá systematický přístup založený na postupném vývoji od 2D nákresů přes 3D modely až po finální seskupení. Instalace je tak fyzickým i vizuálním záznamem procesu, ve kterém se prolíná designérský přístup, výroba forem a prostorová kompozice v jeden celek.

*Skici předpokládané finální instalace diplomové práce,
digitální kresba, A5, 2025.*

© ZÁVĚR

Diplomová práce **Seskupení objektů** vznikla na základě výzkumu vztahu mezi sklem, kovem a jejich vzájemného ovlivňování na úrovni materiálové, estetické i konceptuální. **Práce těží z estetiky věcí a staví na designových principech – zejména na preciznosti konstrukčního řešení a technologickém přístupu.** Během procesu byl kladen důraz na hledání alternativních metod spojování, například vrtání závitů přímo do hliníkových tyčí místo použití konvenčních závitových spojů. Významným momentem byla výroba ocelové formy pomocí laserového řezání a svařování, která přenáší tvarosloví inspirované vrstevnicemi a strukturovaností krajiny. Tuto přesnost a rovnost následně narušuje proces foukání skla, čímž vznikají organické a nepředvídatelné tvary.

Klíčovým motivem práce je napětí mezi materiály – mezi křehkostí skla a těžkostí kovu, mezi transparentností a hmotností, mezi stabilitou a proměnlivostí, mezi technologií a nahodilostí. Sklo zde není pouze pasivním objektem, ale aktivním účastníkem procesu deformace, nesoucím stopy tlaku, otisku i zátěže. Kov pak působí jako rámec i protiváha – svou oxidací, tvrdostí a vizuální tíhou. **Součástí procesu byl i experimentální přístup – testování reakcí různých kovů (mědi, hliníku, oceli) při kontaktu s roztaveným sklem, sledování deformace, otisků a limitů materiálů.**

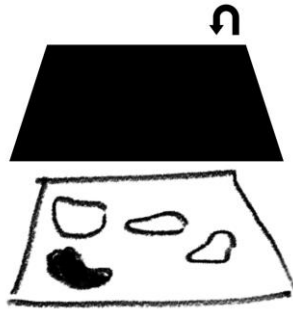
Uspořádání objektů v prostoru zdůrazňuje nejen estetické vztahy, ale i vnitřní napětí a proměnlivost – celá instalace se jeví jako krajinné schéma, které podléhá časovým i fyzikálním změnám. **Celkové řešení instalace vychází z principu seskupování – objekty nejsou vystaveny izolovaně, ale ve vzájemných vztazích, jako fragmenty jednoho celku.** Toto seskupování není jen formální, ale reflektuje téma zátěže, vrstvení a proměnlivosti. Práce s hliníkovými pláty, se strukturou reliéfu a střídáním děr a vrstev vytváří obraz jakéhosi modelu krajiny.

Práce mi umožnila rozšířit znalosti o vlastnostech materiálů a jejich vzájemném působení, a to nejen na úrovni technické, ale i v rovině rozhodovacích procesů během tvorby. **Ověřila jsem si, že systematický výzkum, přesná konstrukční práce a experiment s materiálem mohou být rovnocennými nástroji pro vyjádření tématu.** Zároveň mi umožnila propojit technologické a umělecké přístupy způsobem, který mohu dále rozvíjet ve své budoucí praxi – jak v oblasti samostatné tvorby, tak v širší mezioborové spolupráci.

OBRAZOVÁ ČÁST

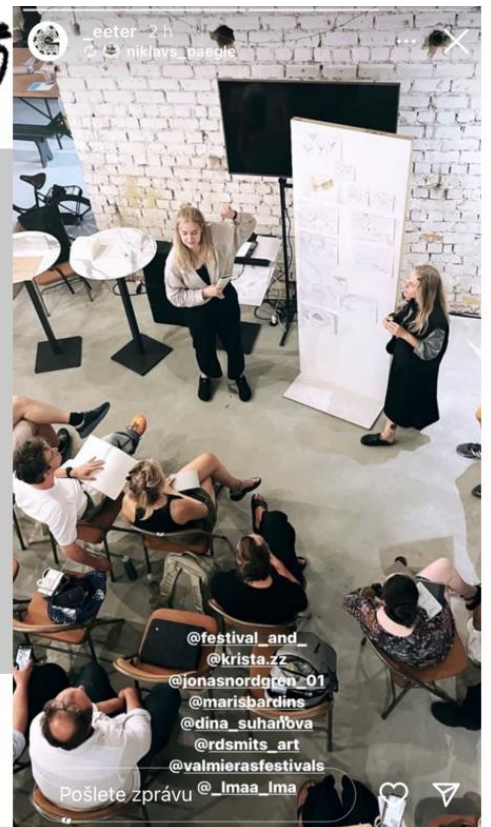
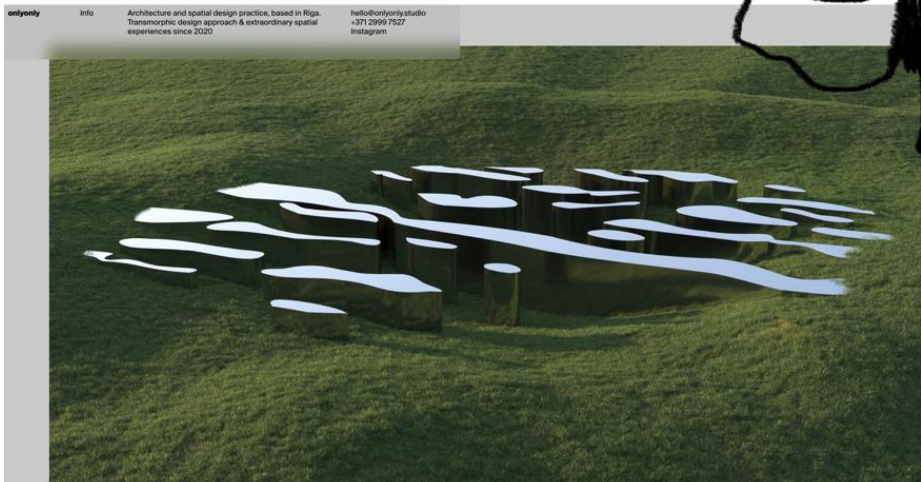
◎ DOKUMENTACE VIZUÁLNÍCH ASPEKTŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

◎ KOV A KONSTRUKCE

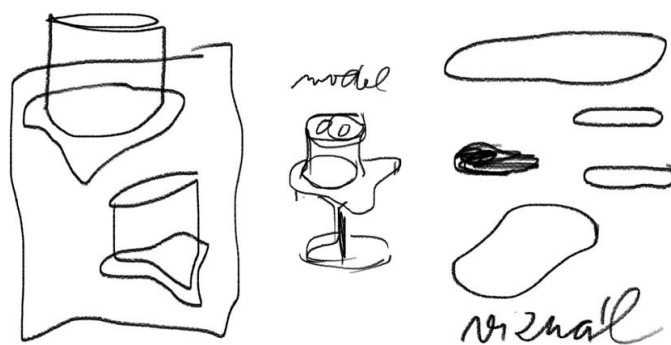

Zjednodušená skica výchozího tvarosloví hliníkové konstrukce použité v instalaci diplomové práce, digitální kresba, A5, 2024.

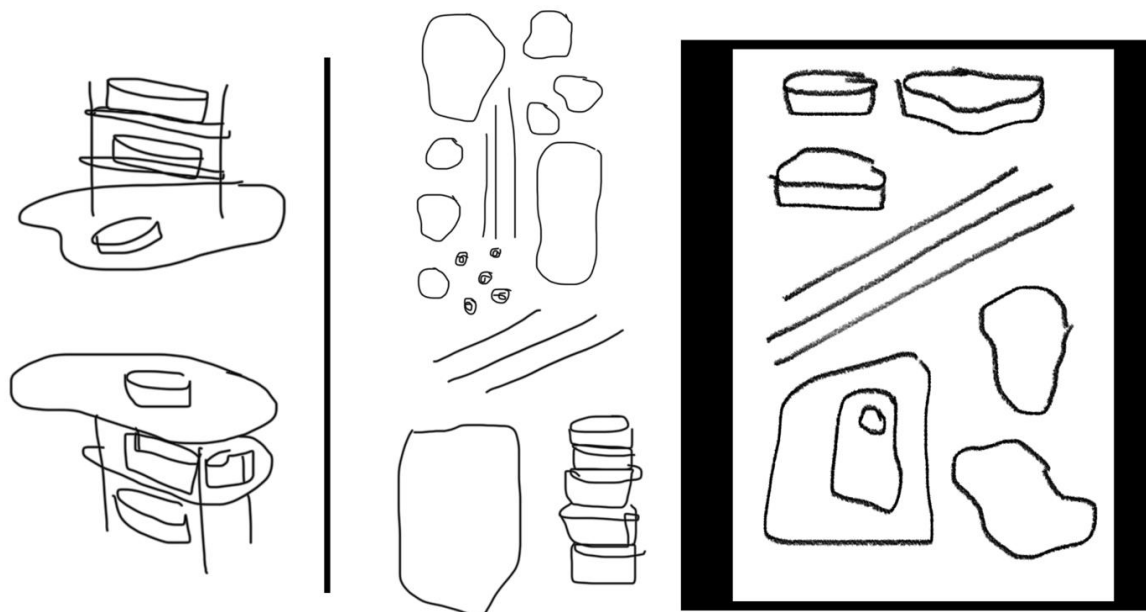
Festival'and / Latvia Summer School of Ephemeral Architecture and Spatial Design

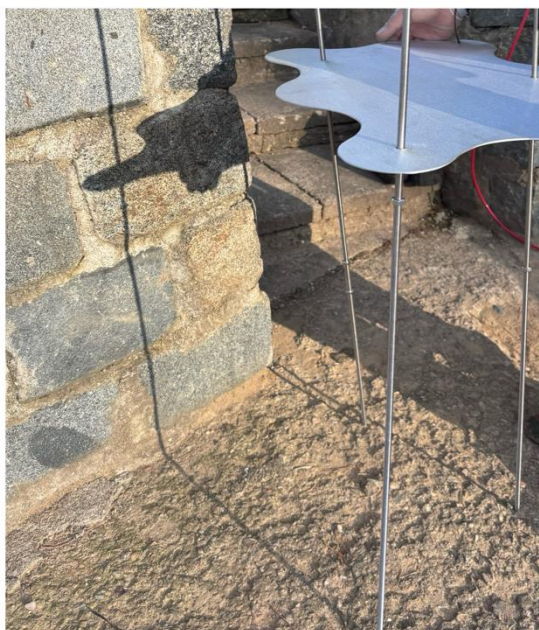
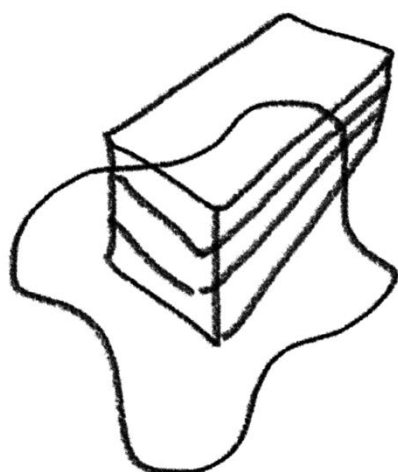
Výchozí inspirační zdroj od [onlyonly studia](#) z Rigy, *Swamp Sculpture*. 2020, nasbíraný v rámci absolvované Letní školy – Festival'and, Summer School of Ephemeral Architecture and Spatial Design, 2024.

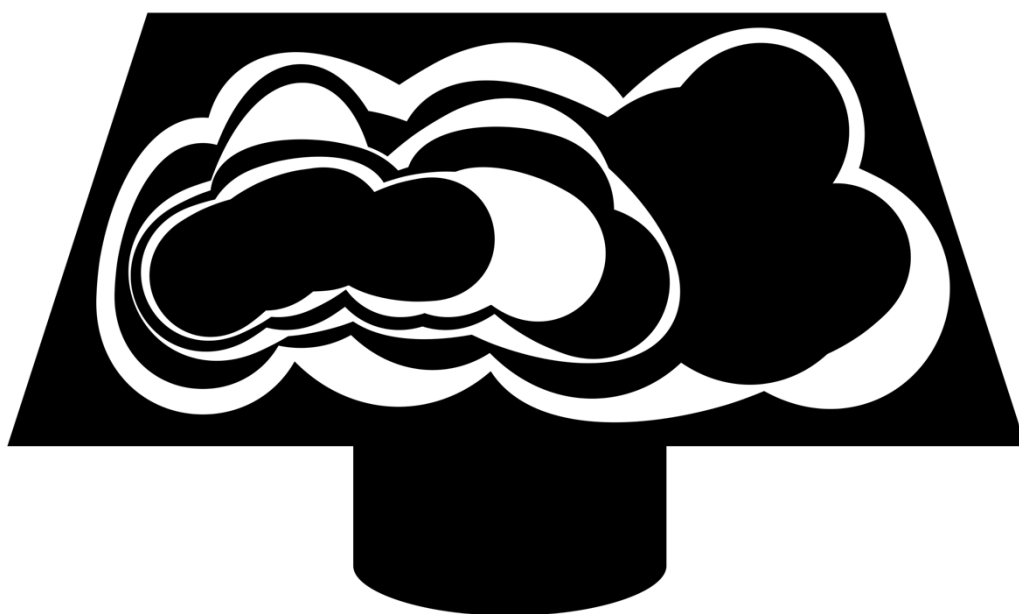
Skici zkoušející možnosti seskupení objektů týkající se diplomové práce, digitální kresba, A5, 2024.

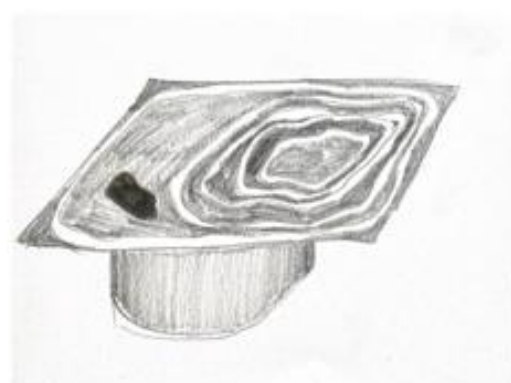
Skici zkoušející možnosti seskupení objektů a variabilitu použitých součástí diplomové práce, které vedly k nosné konstrukci a zakomponování skleněných objektů, digitální kresba, A5, 2024.

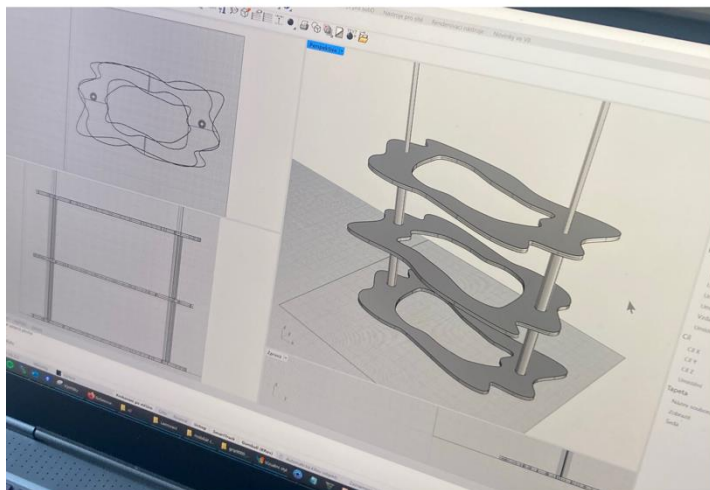
První zkoušky hliníkové konstrukce s jednotlivými pláty, posléze použité na výstavě MURMUR v Karpuchina Gallery, 2024.

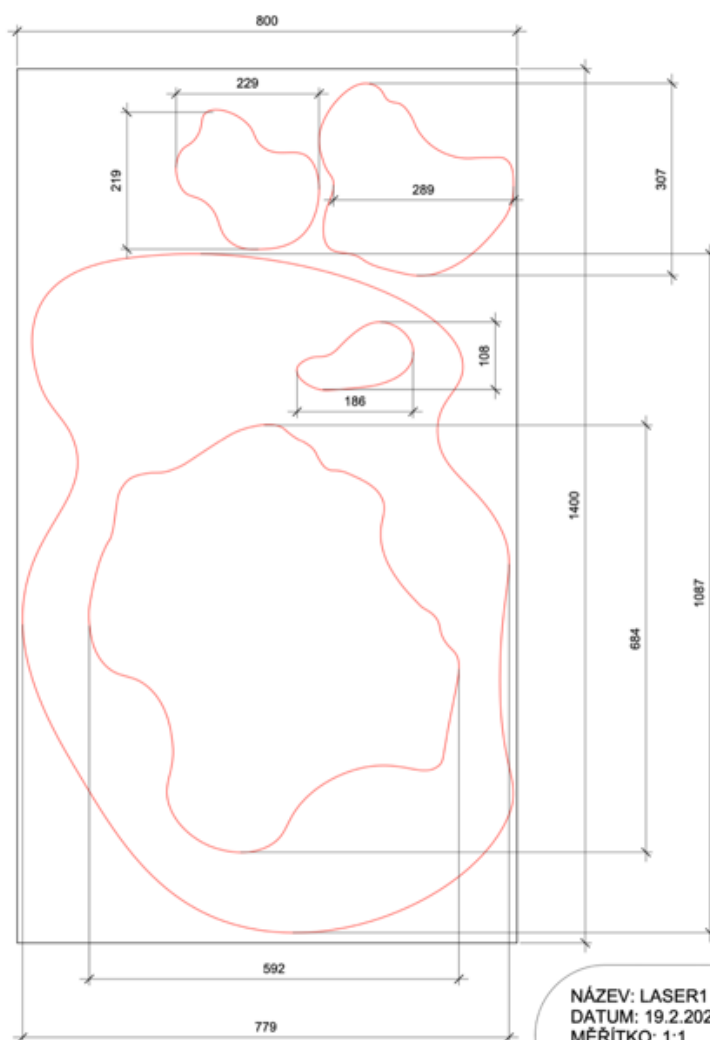
První skica vrstvení hliníkových plátů, digitální kresba, A5, 2024.

Skica jednotlivých vrstev hliníkových plátů, kresba tužkou na papír, A5, 2025.

Vizualizace hliníkové konstrukce bez použití závitových tyčí. Ty byly nahrazeny hliníkovými tyčemi, do kterých se vyvrtal závit.

NÁZEV: LASER1
 DATUM: 19.2.2025
 MĚŘÍTKO: 1:1
 MATERIÁL: 800X1400X3 SLITINA AL. (VLASTNÍ MATERIÁL)
 VYTVORILA: RADKA ČÁSTKOVÁ

Výrobní technická dokumentace hliníkových plátů pro řezání laserem.

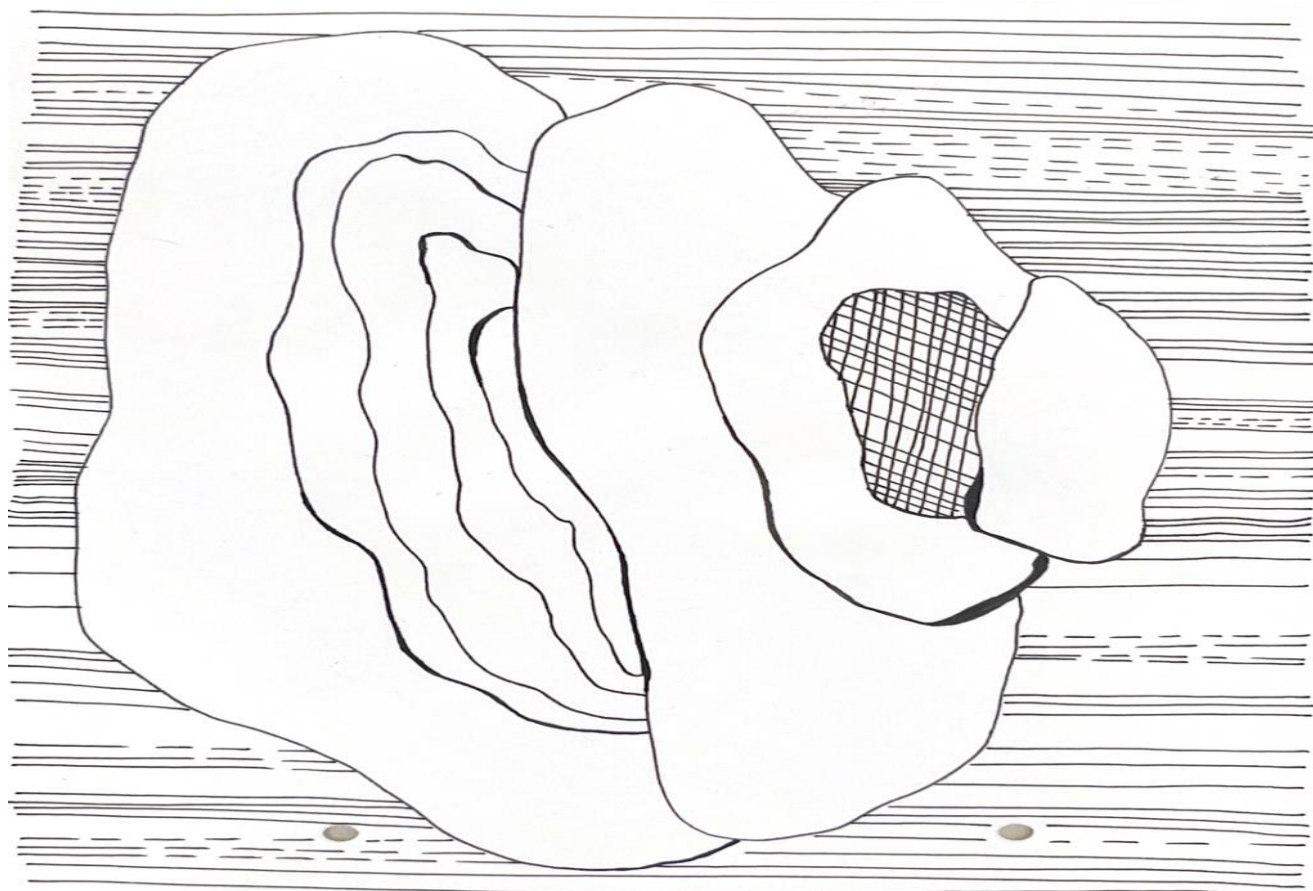

3D vizualizace hliníkové konstrukce.

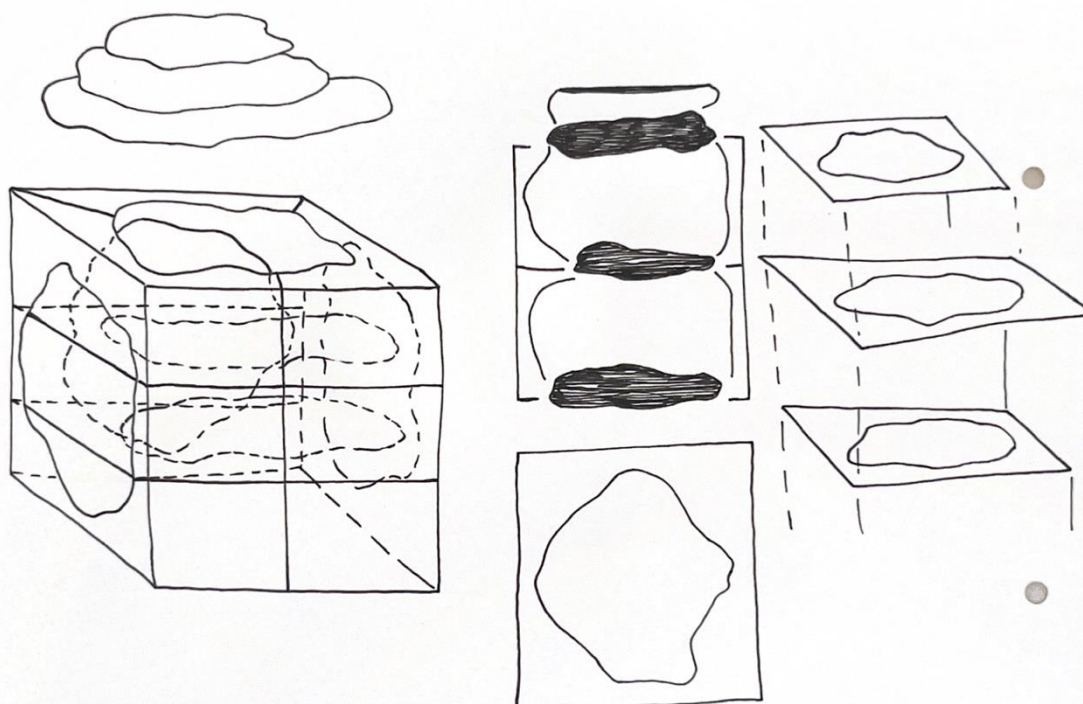

Finální sestavování konstrukce z vylaserovaných hliníkových plátů.

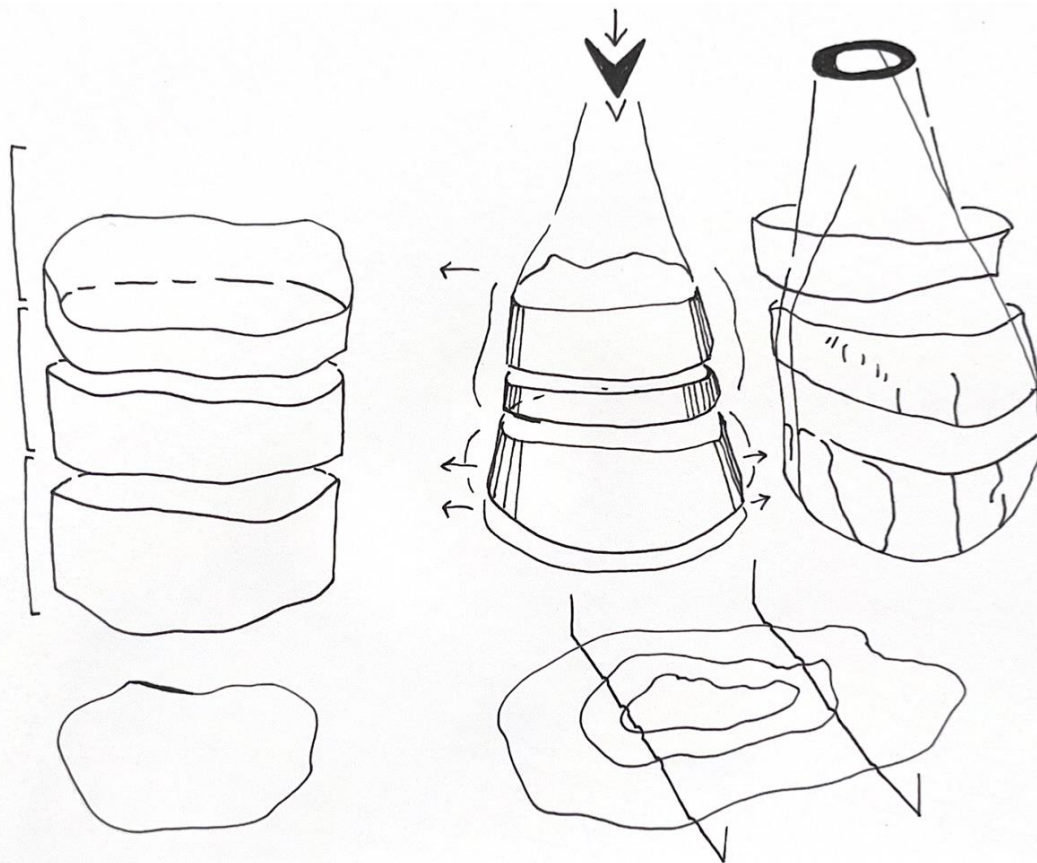
© UCELENÉ PRINCIPY

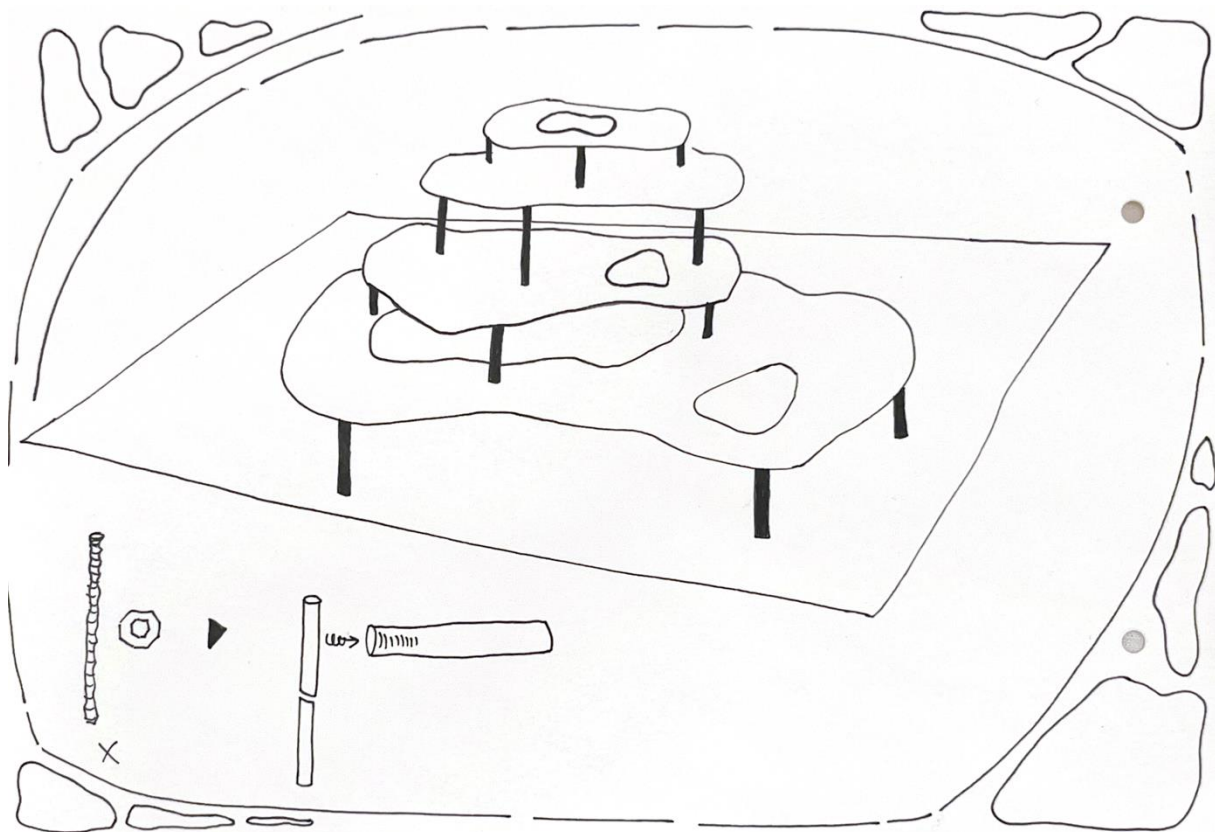
Skica odkazující na vrstvení, kresba fixem na papír, A5, 2025.

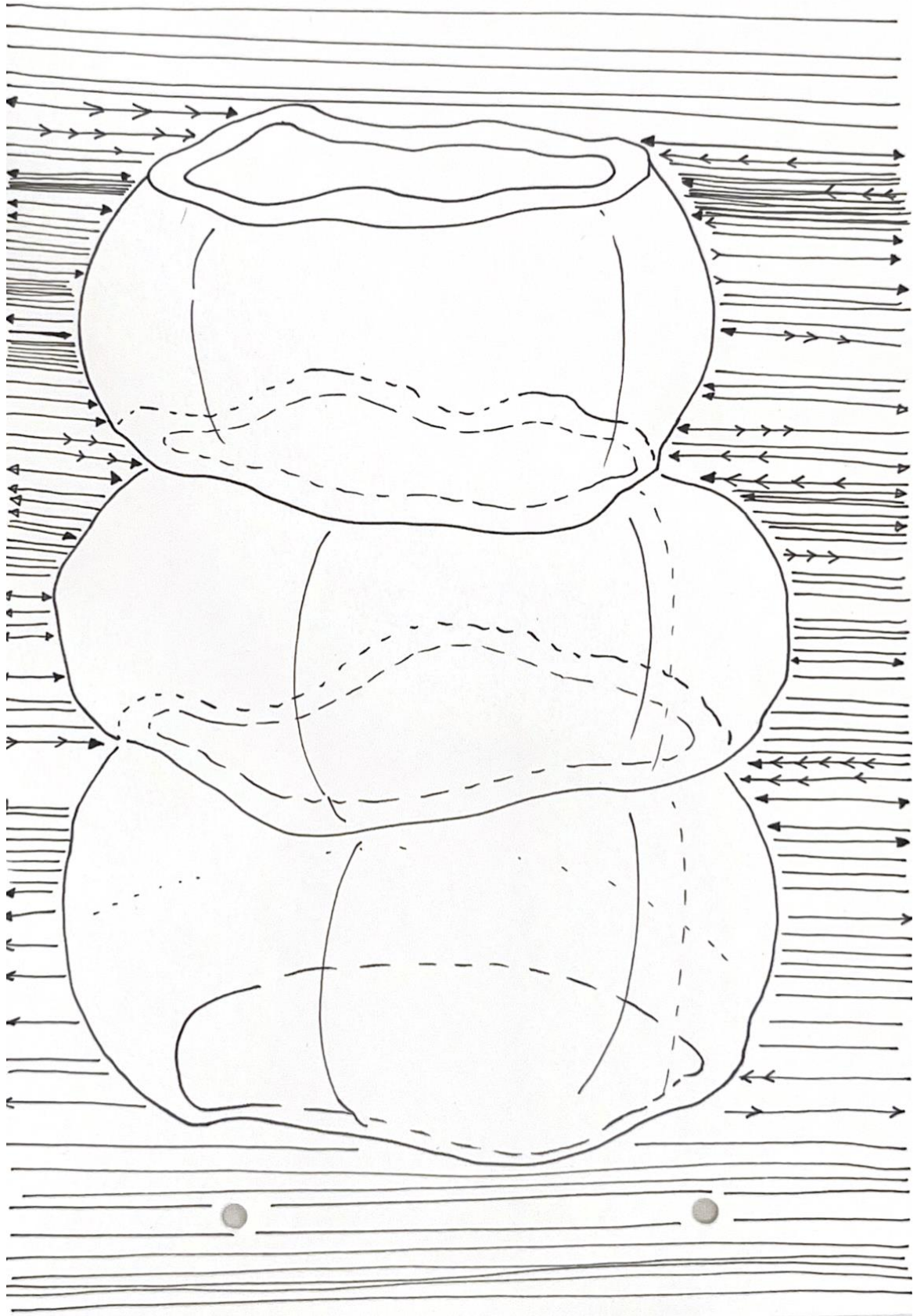
Princip vrstvení a tlaku se propal do ocelové formy na sklo, kresba fixem na papír, A5, 2025.

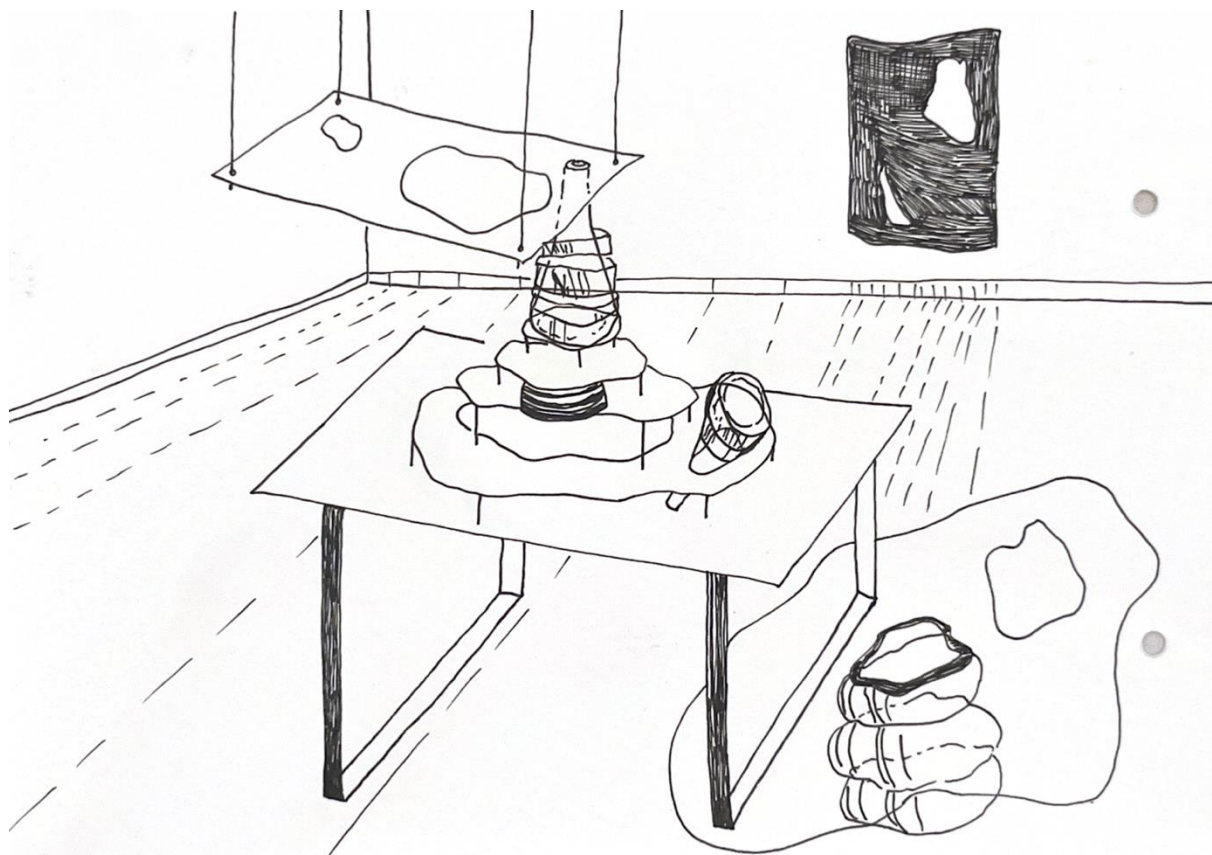
Princip vrstvení a transformace se propsal do hliníkové formy na sklo, kresba fixem na papír, A5, 2025.

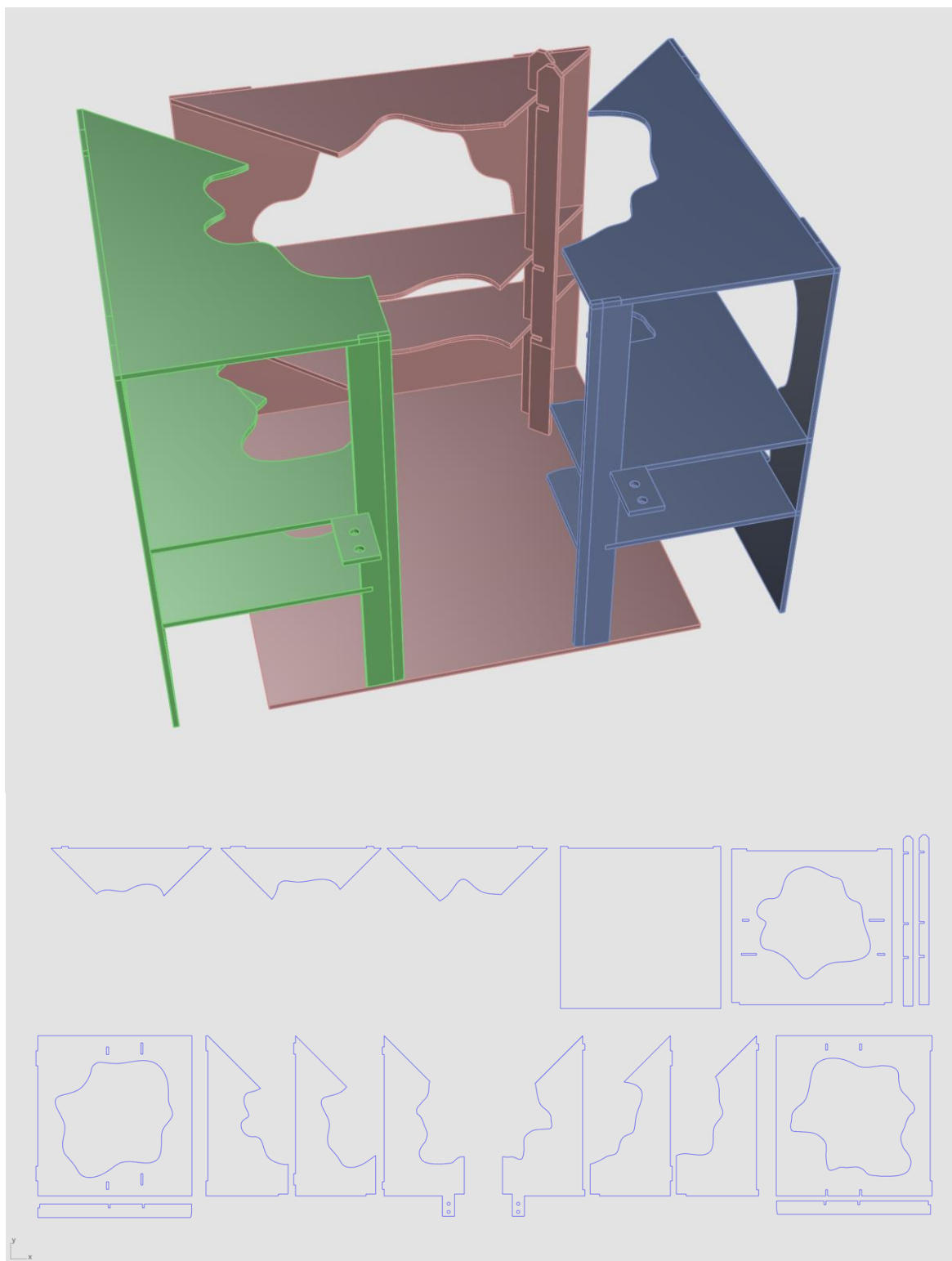
Princip sestavování hliníkové konstrukce a výběr vhodných spojů, kresba fixem na papír, A5, 2025.

Princip vrstvení a nahodilosti se propsal do podoby skla, kresba fixem na papír, A5, 2025.

Jedna z prvých možností instalace, kresba fixem na papír, A5, 2025.

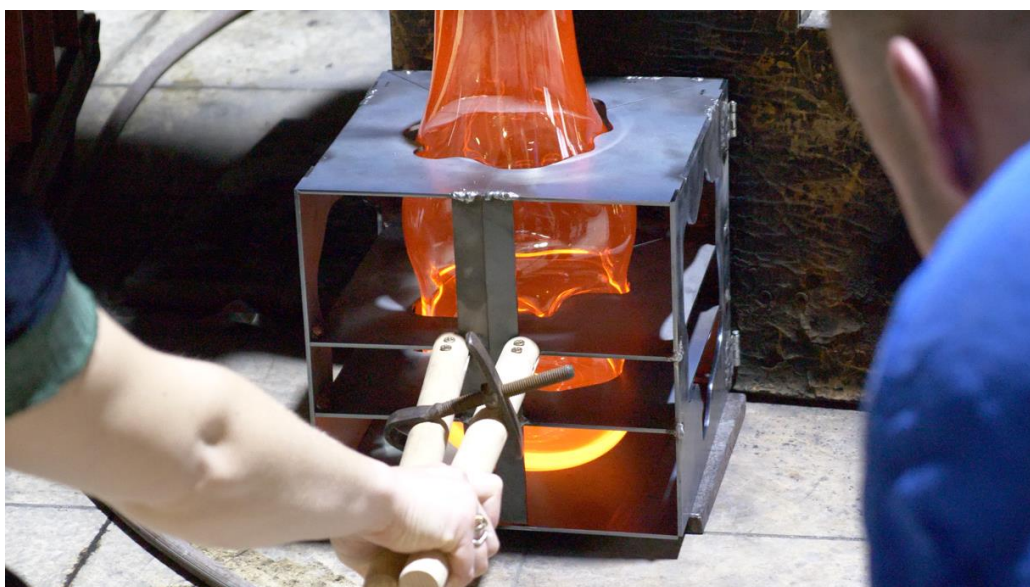
3D vizualizace ocelové formy s jednoduchým tvaroslovím a vrstvami, které se prolínají celou diplomovou prací, 2025.

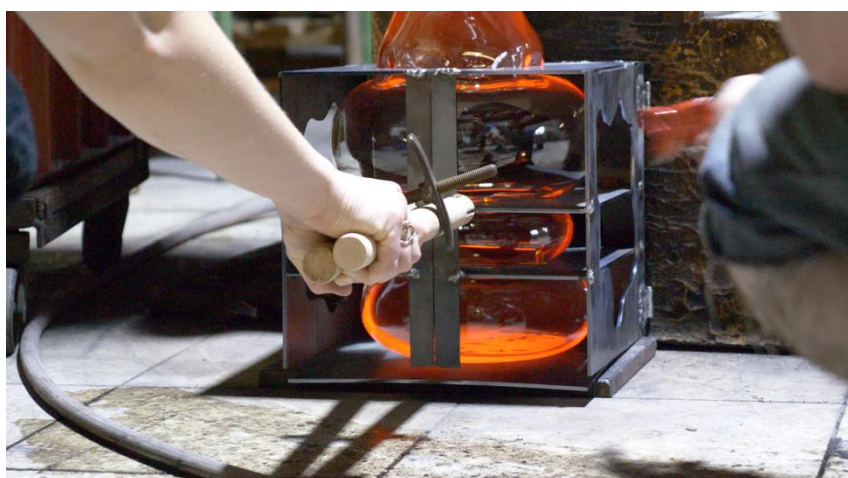
Svařená ocelová forma v akci, fotografie, 2025.

Pohled seshora na svařenou ocelová formu, fotografie, 2025.

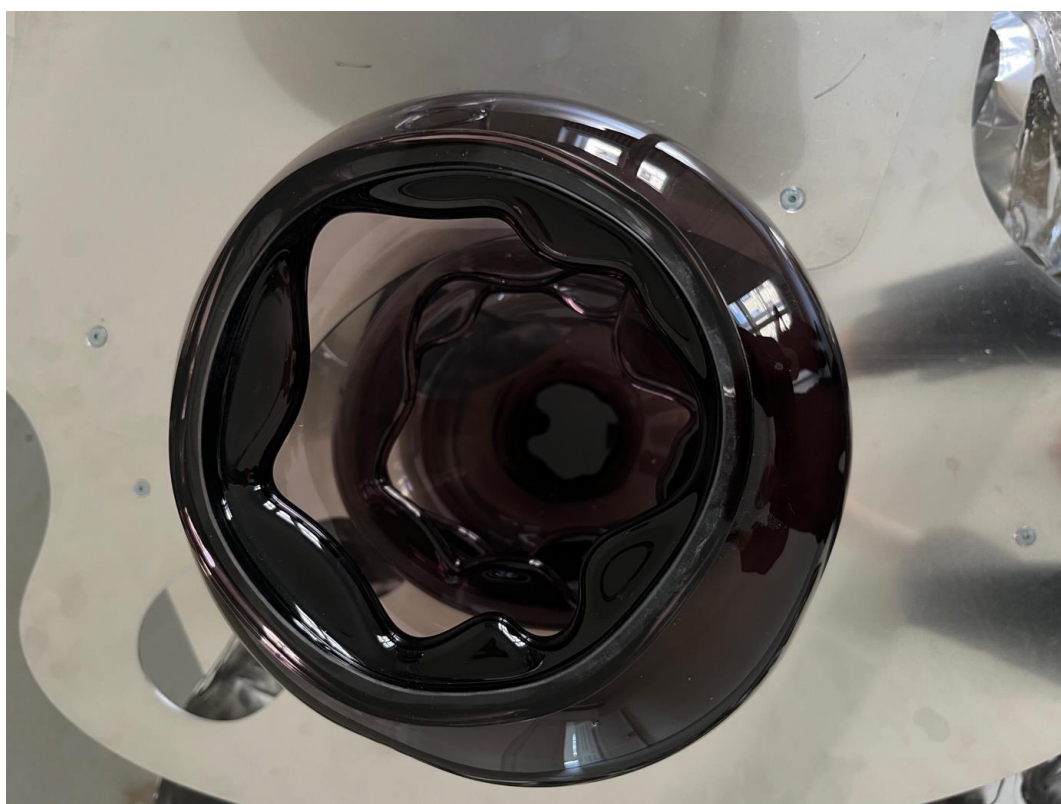
Realizace foukaného skleněného objektu podléhající vrstvám a tvaru ocelové formy, fotografie, 2025.

Realizace foukaného skleněného objektu podléhající vrstvám a tvaru ocelové formy, fotografie, 2025.

Proces na hutí a chlazení foukaného skla, fotografie, 2025.

Detail výsledného skleněného objektu podléhající vrstvám a tvaru ocelové formy, fotografie, 2025.

Vrstevnatost prořezané formy z hliníku.

Proces foukání skleněného objektu podléhající vrstvám prořezané hliníkové formy.

Proces pítavení prořezané hliníkové formy na sklo.

Proces foukání skleněných objektů podléhajících vrstvám prořezané hliníkové formy.

Detail přitaveného hliníku na skle.

Výsledný efekt přitavené hliníkové formy na skle.

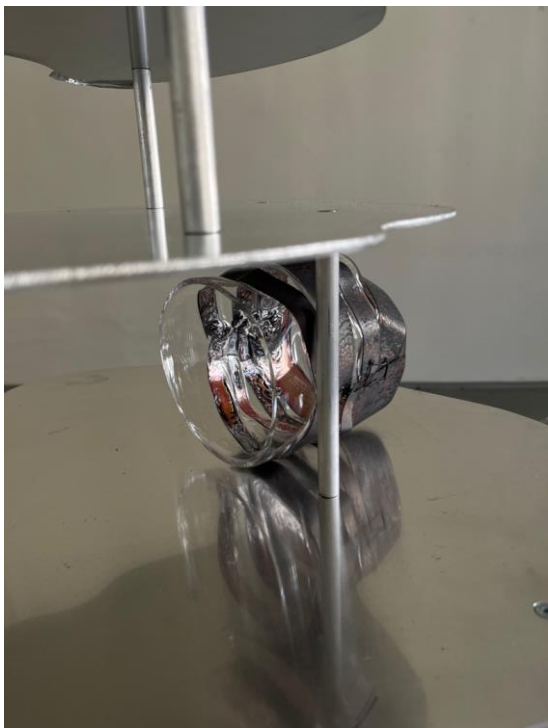
Detail výsledného skleněného objektu foukaného do hliníkové formy.

Proces foukání skla do měděné formy.

Proces foukání skla do měděné formy.

Výsledný skleněný objekt foukaný do měděné formy.

*Příprava finální instalace diplomové práce s názvem **Seskupení objektů**.*